

Centar za zastupanje
građanskih interesa

2015.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

Fondacija Centar za zastupanje građanskih interesa (CPI)

Ćemaluša 7/I
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Tel: 033 259 595
Fax: 033 259 597
E-mail: info@cpi.ba
www.cpi.ba

"Onaj ko se nije bavio prikupljanjem budžetskih podataka nije svjestan koliko je to težak i mukotrpan posao"

Svetlana Cenić,
ekspert za javne finansije.

"Želim vam da sa uspjehom nastavite vaš dosadašnji rad, a naročito rad vezan za prikupljanje podataka o javnoj potrošnji. Kao neko ko se bavi javnom potrošnjom iskreno se nadam da će baza podataka i u budućnosti biti dostupna svima koji su zainteresirani za strukturu i dinamiku javnih prihoda i javnih rashoda na svim novima vlast."

Dr Velma Pijalović,
Docent, Ekonomski fakultet u Sarajevu

Sažetak

Fondacija Centar za zastupanje građanskih interesa (CPI) je nevladina, neprofitna organizacija osnovana 2009. godine, koja se bavi prikupljanjem, analizom i objavljuvanjem podataka od interesa za građane, te njihovom promocijom aktivno podržava izgradnju odgovornog društva. U tom smislu, u dosadašnjim aktivnostima Fondacija CPI se najviše fokusirala na zagovaranje transparentnosti budžetskog procesa na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. Krajnji korisnici Fondacije CPI su općenito svi građani BiH s obzirom na činjenicu da se transparentnost budžetskog procesa tiče cjelokupne javnosti, ali i podgrupe kao što su, npr., mediji, svi nivoi vlasti u BiH, druga udruženja građana koja se zalažu za transparentnost javnog sektora, kao i ona specijalizirana za pojedine oblasti koje su predmet budžetskog finansiranja, itd.

Fondacija CPI je osnovana od strane Fonda otvoreno društvo Bosna i Hercegovina. U junu 2015. došlo je do reorganizacije Upravnog odbora Fondacije CPI, koji se od 2009. pa do juna 2015. sastojao od 3 člana, a reorganizacijom je broj članova povećan na 5. Pored ovih promjena Fondacija CPI je započela aktivnosti na izradi jasnih procedura, uputstava i internih akata organizacije. Također, u prvoj polovici 2015. godine usvojen je novi Statut organizacije i Pravilnik o radu Upravnog odbora.

Od samog osnivanja Fondacija CPI je kao jedan od svojih prioriteta identificirala formiranje jedinstvene baze podataka o budžetskoj potrošnji. Prvo smo pristupili formiranju baze podataka za državni, entitetski i kantonalni nivo kao i za Brčko Distrikt za period od 2005. do 2012.godine, a 2013. smo bazu podataka proširili prikupljanjem budžetskih podataka za 143 jedinice lokalne samouprave kao i vanbudžetskih korisnika za period od dvije godine (2011. i 2012.). Tokom 2015. nastavili smo svoje aktivnosti unošenjem budžetskih i vanbudžetskih podataka za sve nivoe vlasti.

U januaru 2015. godine urađena je vizuelna prezentacija baze koja uključuje kako javne prihode, tako i rashode za različite nivoe vlasti u BiH za period 2005-2013, sa jasno označenim budžetskim deficitom/suficitom za odabrani nivo vlasti prezentiran prema ekonomskoj klasifikaciji, gdje je svaki tip prihoda/rashoda prikazan u drugoj boji. Ovakva vrsta prezentacije je odabrana nakon što je provedeno istraživanje na slučajno odabranom uzorku bh. građana, a kako bi se ustanovio najbolji metod vizuelnog prikaza lako razumljivog za prosječnog građanina formirali smo jedinstvenu Bazu javnih finansija, putem koje smo učinili dostupnim javnosti podatke o budžetskoj potrošnji za sve nivoe vlasti i to za nivo države entiteta, kantona i Distrikta Brčko od 2005. do 2014., a za jedinice lokalne samouprave u BiH za period od 2011. do 2014.godine, predstavlja jedinstvenu bazu budžetskih podataka u BiH.

Na ovaj način ogromna baza budžetskih podataka, na čijem se punjenju, sistematizaciji i kodiranju podataka radilo šest godina, postala je otvorena i upotrebljiva za sve zainteresirane korisnike, tek u januaru 2015. godine,

„Onaj ko se nije bavio prikupljanjem budžetskih podataka nije svjestan koliko je to težak i mukotrpan posao“, rekla je profesorica Svetlana Cenić na konferenciji za medije, na kojoj smo prezentirali Bazu javnih finansija.

Provedena je široka medijska kampanja i niz akcija kako bi sa postojanjem Baze javnih finansija, načinom i mogućnostima njenog korištenja upoznao što veći broj potencijalnih korisnika. U toku ove godine bilo je više od 100 različitih medijskih objava u kojima se govorilo o značaju ove Baze. Svakodnevno imamo sve više predstavnika akademske zajednice, svih razina vlasti, novinara koji koriste našu Bazu javnih finansija i obraćaju nam se za dodatna pojašnjenja i informacije.

Na osnovu podataka iz Baze javnih finansija urađene su analize finansijske pozicije kantona i jedinica lokalne samouprave u BiH. Baza i analize dostupne su na našoj web stranici: www.cpi.ba

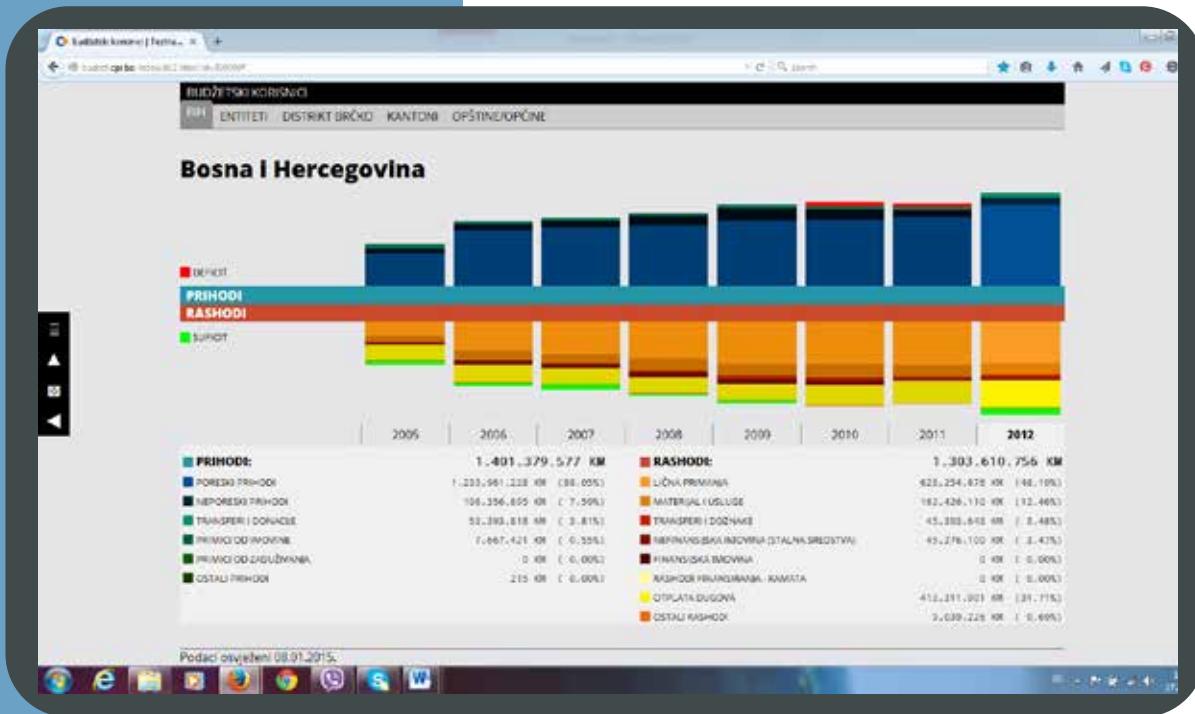
Indeks otvorenosti budžeta (open Budget Index - OBI) - predstavlja istraživanje budžetskog procesa po metodologiji i u partnerstvu sa međunarodnom organizacijom International Budget Partnership - IBP, koja mjeri, rangira i objavljuje rang listu zemalja po kriteriju otvorenosti budžetskih procesa. Istraživanje se provodi u saradnji sa eksperternim organizacijama u svakoj od 102 zemlje u kojima je provedeno istraživanje. U Bosni i Hercegovini kao najrelevantnija organizacija prepoznata je Fondacija CPI.

Tokom 2015. godine aktivnosti CPI-a uključivali su i niz zagovaračkih aktivnosti usmjerenih na poboljšanje legislative, uvođenjem novih zakonskih odredbi ili poboljšanjem sprovođenja već postojeće legislative u oblasti javnih finansija.

Bitan segment zagovaračkih aktivnosti koje provodi Fondacija CPI se odnosi na zagovaranje uvođenja „Budžeta za građane“ koji predstavlja pojednostavljenu verziju prijedloga budžeta prilagođenog prosječnom građaninu. Ove zagovaračke aktivnosti se sprovode u oba entiteta kao i Distriktu Brčko i usmjerene su na uvođenje „Budžeta za građane“ kao obaveznog budžetskog dokumenta u tri zakona o budžetima. Budžet za građane predstavlja viši nivo transparentnosti vlasti, koji se vodi idejom da nije dovoljno da budžeti budu samo dostupni javnosti, nego da, zbog njihove kompleksnosti i specifičnog znanja koje zahtijevaju, budu predstavljeni na način lako razumljiv što široj populaciji. Kao takav je komplementaran zagovaračkim aktivnostima fondacije u sklopu Partnerstva za otvorenu vlast, kao i aktivnostima vezanim za prethodno spomenuto Istraživanje otvorenosti budžeta (Open Budget Survey). U sklopu ovog programa koji se provodi pod nazivom „Program održivosti civilnog društva u BiH“, zagovaračke aktivnosti fondacije uključuju i poboljšanje sprovođenja Uredbe o pravilima za učešće zainteresirane javnosti u postupku pripreme federalnih pravnih propisa i drugih pravnih akata.

Naše zagovaračke aktivnosti tokom 2015. godine bile su velikim dijelom usmjerene na implementaciju globalne multilateralne inicijative „Partnerstvo za otvorenu vlast“, kojoj je Bosna i Hercegovina pristupila u septembru 2014 godine. Uradili smo Prijedlog izmjena i dopuna zakona o slobodi pristupa informacijama za nivo države i entiteta. Također, organizirali smo tri skupa za predstavnike izvršne i zakonodavne vlasti, državne službenike, medije i OCD na kojima smo željeli postići zajedničko razumijevanje osnovnih principa i vrijednosti POV-a i podijeliti pozitivna iskustva i prakse zemalja iz okruženja i šire.

Aktivnosti na suzbijanju problema netransparentnosti i korupcije u oblasti javnih nabavki predstavljaju bitan je segment ukupnih aktivnosti koje Fondacija CPI provodi. Ove aktivnosti se sprovode u okviru projekta „Otvorene javne nabavke“, koji se implementira zajedno sa organizacijama Centar za istraživačko novinarstvo i Analitika.

Baza javnih finansija

CPI IMPLEMENTIRA I
SRODAN SEE SEP (POLITIKA
ENERGETSKE ODRŽIVOSTI
U JUGOISTOČNOJ
EUROPI) - PROJEKAT U
KOJEM SUDJELUJE 14
ORGANIZACIJA CIVILNOG
DRUŠTVA IZ 7 ZEMALJA
JUGOISTOČNE EUROPE
I DVIJE MEĐUNARODNE
ORGANIZACIJE: WWF I
BANKWATCH.

Osim aktivnosti koje su na najdirektniji način vezane za oblast javnih finansija, CPI implementira i srodan SEE SEP (Politika energetske održivosti u Jugoistočnoj Europi) - projekat u kojem sudjeluje 14 organizacija civilnog društva iz 7 zemalja Jugoistočne Europe i dvije međunarodne organizacije: WWF i Bankwatch. CPI je odabrala da učestvuje u ovom projektu jer je energetska budućnost BiH tema koja je izravno vezana za prihode i rashode zemlje posebno imajući u vidu činjenicu da javna preduzeća trguju i proizvode energiju u najvećem postotku. Pred zemljama regije je veliki izazov da proizvodnju i potrošnju energije učine održivom, stabilnom i pristupačnom građanima. U okviru ovog projekta, CPI nastoji utjecati na planove, nudi alternative, prezentira dugoročne scenarije, objašnjava posljedice, sve na temelju verificiranih podataka i naučno potvrđenih činjenica. Ovo je prvi „scientific-based advocacy“ projekt u Bosni i Hercegovini, promjene politika se rade na temelju podataka prikupljenih od kompanija, akademske zajednice i države i model je izložen kritikama stručne javnosti i zato najkvalitetniji moguć. Također, njegovim objavljivanjem svi podaci o energetici u BiH i na strani proizvodnje i na strani potrošnje su postali javni, što do sada nije bio slučaj.

Ovaj projekat predstavlja nastavak aktivnosti realiziranih u okviru prve faze projekta Javne finansije: od javnih informacija do aktivnih građana", koji je realiziran u 2014. godini Aktivnosti su grupisane u tri različite, ali međusobno komplementarne komponente.

Generalni cilj projekta: Unaprijeđenje javnih finansija u BiH kroz uključivanje što većeg broja građana BiH u proces upravljanja javnim novcem, kako bi se ta oblast javnog života demonopolizirala, deelitizirala i omasovila.

I KOMPONENTA: STVARANJE PREPOSTAVKI ZA GRAĐANSKI NADZOR I UVID U BUDŽETSKE I VANBUDŽETSKE PODATKE SVIH NIVOVA VLASTI U BIH

U okviru ove komponente prikupljeni su dokumenti o izvršenju budžeta za državni, entitetski, kantonalni i općinski nivo vlasti, te Distrikt Brčko za 2014. godinu. Također, prikupljeni su bilansi stanja viših nivoa vlasti od 2009. do 2014. godine, te bilansi stanja jedinica lokalne samouprave i 34 vanbudžetska korisnika od 2011. do 2014. godine, kao i podatci o broju zaposlenih za sve nivoje vlasti.

Urađena je vizuelna prezentacija Baze koja uključuje kako javne prihode, tako i rashode za različite nivoje vlasti u BiH za period 2005-2014, sa jasno označenim budžetskim deficitom/suficitom za odabrani nivo vlasti prezentiran prema ekonomskoj klasifikaciji, gdje je svaki tip prihoda/rashoda prikazan u drugoj boji. Ovakva vrsta prezentacije je odabrana nakon što je prošle godine provedeno istraživanje na slučajno odabranom uzorku bh. građana, a kako bi se ustanovio najbolji metod vizuelnog prikaza lako razumljivog za prosječnog građanina,

Baza javnih finansija dopunjena sa podatcima o izvršenju budžeta za 34 vanbudžetska korisnika za period od 2011. do 2014. godine. Trenutno sadrži 255.000 unosa.

Na osnovu podataka iz Baze javnih finansija i definisanih indikatora za analizu stanja javnih finansija za 2013. godinu urađena je uporedna Analiza Finansijske lokalne samouprave u BiH za 2014. godinu. Također urađena je i analiza finansijska kantona. Analize su štampane u formi brošure i dostavljene predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti kantona, općina i gradova u BiH.

U periodu realizacije ovog projekta imali smo 3.145 posjeta, 12.702 pregleda stranice različitih korisnika 1.573, od čega 50,6% stalnih posjetilaca i 49,4% novih korisnika

Bitno je napomenuti da je koncem godine napravljen i kontni plan po funkcionalnoj klasifikaciji za sve nivoje vlasti, prema COFOG-u, a na osnovu podataka o izvršenju budžeta za 2014. godinu. Uvođenjem funkcionalnog konta stvoreni preduslovi za pretrage po funkcionalnoj-ekonomskoj klasifikaciji.

Fondacija CPI je prvog dana 2016. godine predstavila novu, poboljšanu verziju brojača budžetske potrošnje, koji je sada preimenovan u brojač javne potrošnje. Razlika nije samo u imenu.

Brojač javne potrošnje u BiH

Javna potrošnja koju će brojač u 2016. godini brojati uključuje budžetsku i vanbudžetsku potrošnju, koja sadrži „finansiranje finansijskih planova vanbudžetskih fondova“ i druge prihode i rashode o kojima detaljno govori dokument: „Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini i okvirnim budžetima za period 2016. – 2018. godine“. Brojač javne potrošnje je edukativno sredstvo koje prikazuje količinu novca koja se u Bosni i Hercegovini prosječno troši u jednoj sekundi i svakodnevno pobuđuje veliko interesovanje građana, medija, međunarodnih i domaćih organizacija civilnog društva;

Na web stranici International Budget Partnership, 28. oktobra 2015. godine objavljen je članak o Brojaču javne potrošnje (<http://www.internationalbudget.org/2015/10/raising-awareness-of-public-finance-in-bosnia-and-herzegovina-the-power-of-keeping-it-simple/>)

Svjetska banka na mapi organizacija koje se bave otvorenosću budžeta navela Fondaciju CPI kao najrelevantniju organizaciju u BiH <http://wbi.worldbank.org/boost/budget-work-map>.

Kreiran je „Poreski kalkulator“ kao moćan komunikacijski alat na osnovu koga smo izdavali „račun“ građanina i građankama Mostara, Banjaluke i Sarajeva.. Poreski kalkulator pokazuje koliko poslodavac kroz poreze i doprinose na platu i koliko zaposleni kroz poreze i oporezovanu potrošnju, svakog mjeseca izdvajaju za razne državne funkcije, plate administracije, otplatu dugova, kamate, socijalna davanja itd. Također, građani pomoću poreskog kalkulatora dobijaju informaciju koliko dana u godini rade za državu. Dovoljno je da građanin/ka kaže neto iznos svoje plate, ima li djece i koliko, broj izdržavačih članova porodice, te ima li u porodici invalida, da bi dobili svoj otprintani „račun“.

Provedene su tri dvodnevne ulične akcije pod nazivom "Koliko mjesечно plaćate državu?", u Banja Luci, Mostaru i Sarajevu. Tokom trajanja akcije preko 200 građana/ki Banjaluke, Mostara i Sarajeva dobili su „račun“ koji im država ne ispostavlja, te saznali koliko putem direktnih i indirektnih poreza izdvajaju mjesечно (ukoliko imaju sreću da rade) za finansiranje države. Nakon što bi građanima isprintali „račun“ i dali potrebna objašnjenja upućivali smo ih da posjete Bazu javnih finansija i vide na koji se način troše njihova sredstva.

II KOMPONENTA: OPEN BUDGET INDEX

Fondacija CPI, prepoznata je kao jedna od 102 ekspertne organizacije u svijetu, koje u saradnji sa organizacijom International Budget Partnership provode istraživanje o otvorenosti budžetskog procesa u svojim zemljama. Globalno istraživanje o otvorenosti budžetskog procesa (Open Budget Survey) bavi se uporednim i redovitim mjerjenjem budžetske transparentnosti i odgovornosti. Ovo istraživanje, provedeno već peti put (svake dvije godine) predstavlja u svijetu jedino, nezavisno, komparativno istraživanje transparentnosti budžeta, učešća građana i nezavisnih institucija za nadzor budžetskog procesa;

Imajući u vidu političko uređenje BiH, Fondacija CPI provela je već drugi puta OBI istraživanje za nivo entiteta, kantona i Distrikta Brčko, koristeći istu metodologiju. OBI metodologija podrazumjeva ispunjavanje upitnika na osnovu kojeg se putem indeksa otvorenosti budžeta (Open Budget Index) određena zemlja rangira na ljestvici od 1 do 100.

Budući da je Bosna i Hercegovina pala na rang listi otvorenosti bužeta (sa 50 na 43 indeksna poena od mogućih 100), Fondacija CPI uradila je analizu rezultata istraživanja, ne samo za državni nivo već i za nivoe entiteta, kantona, te Distrikta Brčko BiH i preporuke za unapređenje budžetskog procesa;

Glavni nalazi iz istraživanja sa preporukama za unapređenje budžetske transparentnosti, jačanje nadzora od strane zakonodavne vlasti i omogućavanje građanskog učešća u svim fazama kreiranja budžeta i praćenja njegove realizacije, štampali smo u formi brošure u tiražu od 500 primjeraka;

Rezultati istraživanja prezentirani predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti, državnim službenicima i predstavnicima organizacija civilnog društva u Parlamentarnoj skupštini BiH;

Rezultati istraživanja i preporuke za unapređenje budžetskog procesa (za vlasti i OCD) dostupni na web stranici www.cpi.ba. Mediji su iskazali veliku zainteresovanost za rezultate OBI istraživanja.

III KOMPONENTA: CENTAR72 OPĆINA ZENICA

Uspostavljena kontinuirana direkta komunikaciju lokalnih vlasti i građana u Općini Zenica, 24 sata dnevno, 365 dana u godini o kvaliteti javnih usluga putem web stranice. Građanima Općine Zenica data mogućnost da se uključe u proces lociranja i definisanja problema u svojoj lokalnoj zajednici.

Uočeni problem, uz mogućnost postavljanja i slike, građani putem web stranice mogu prezentirati lokalnim vlastima koje su preuzele obavezu da u roku od 72 sata daju odgovor do kada će problem biti riješen. Kroz pregledan izgled web stranice, koja je u Općini Zenica počela sa radom u aprilu 2014. godine, omogućava se uvid u efikasnost i brzinu rješavanja tekućih problema u zajednici. Postavljanjem ovakvog sistema jača se partnerski odnos između općinskih vlasti i građana, a samim tim i povjerenje građana u lokalne vlasti.

Građani/ke Općine Zenica postavili su ukupno 761 upit. Lokalne vlasti odgovorile na 588 (77,27%) pitanja. Od ovog broja riješeno je 148 (19,45%) pitanja/problema, status „u proceduri“ imaju 23 (3,02%) pitanja/problema, a „treba nam još vremena“ 2 pitanja/problema (0,26%)

U cilju daljeg poboljšanja usluge stranica je urađena na novoj platformi (Drupal), koja je u funkciji od aprila 2015. godine. Na ovaj način unaprijeđen je: sistem komunikacije moderatora sa Općinom, sistem izvještavanja o učinkovitosti portala, administracija portala, te su uvedene neke nove opcije, kao što je npr. vrijeme koje je bilo potrebno da se dobije odgovor.

**PROJEKAT:
PROGRAM ODRŽIVOSTI
CIVILNOG DRUŠTVA U BIH**

Donator: USAID

Unutar Programa održivosti civilnog društva u Bosni i Hercegovini koji pokriva 12 sektora i koji finansijski podržava USAID, Fondacija CPI je zadužena za sektor javnih finansija – planiranje i izvršenje budžeta.

Generalni cilj ovog projekta je povećati nivo budžetske transparentnosti i poboljšati upravljanje javnim finansijama u Bosni i Hercegovini, te stvoriti snažnije prepostavke za građansku participaciju u donošenju odluka koje se tiču upravljanja javnim novcem. Projekat traje ukupno 47 mjeseci od 01.08.2014. do 30.06.2018.

Projekat predviđa postizanje zacrtanih ciljeva stvaranjem jake mreže različitih stakeholders, koji prate javne finansije na području čitave Bosne i Hercegovine. Prvi zadatak koji je formirana Mreža za budžetsku odgovornost ostvarila jest identificiranje ključnih problema javnih finasija za državni, entitetski i kantonalni nivo vlasti, što je rezultiralo listom od 12 identificiranih problema budžetske netransparentnosti. Mreža je, također, odabrala 3 problema s ove liste koji su identificirani kao prioritetni i čije se rješenja zagovaraju u okviru CSSP programa. Nakon identificiranja problema, aktivnosti mreže su se fokusirale na monitoring javnih finansija na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou, kao i zagovaračke aktivnosti rješavanja identificiranih problema i jačanje građanske participacije u donošenju odluka u sektoru javnih finansija. Temeljni cilj

ovog projekta je provođenje zagovaračkih aktivnosti koje se odnose na rješavanje identificiranih problema u sektoru javnih finansija, te jačanje građanske participacije u procesu donošenja odluka. Tri odabrana ključna problema u sektoru javnih finansija čije će rješavanje Fondacija CPI zagovarati su: 1) Uvođenje Budžeta za građane kao jednog od obaveznih dokumenata u budžetskom procesu; 2) Nedosljedno sprovođenje odredbi Uredbe o pravilima za učešće zainteresirane javnosti u postupku pripreme federalnih pravnih propisa i drugih akata, i 3) Uvođenje adekvatnih sankcija po negativnim revizorskim izvještajima.

Tokom trajanja projekta u 2015. provedeno je niz aktivnosti usmjerenih na usvajanje izmjene 3 zakona o budžetima (FBiH, RS-a i DB), kojima bi se Budžet za građane uveo kao obavezan budžetski dokument u budžetskom ciklusu. Provedene aktivnosti su uključivale pojedinačne zagovaračke sastanke kao i okrugle stolove na kojima su predstavljeni izrađeni amandmani na zakone o budžetima u Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Distriktu Brčko. Također, provedeno je i niz aktivnosti usmjerenih na dosljednije sprovođenje Uredbe o pravilima za učešće zainteresirane javnosti u postupku pripreme federalnih pravnih propisa i drugih akata od strane Ministarstva finansija FBiH, u smislu objavljivanja normativno pravnih akata kao i liste zainteresiranih organizacija i pojedinaca na web stranici MF-a.

Treći segment projekta podrazumijeva jačanje kapaciteta Fondacije CPI u svim aspektima održivosti. To podrazumijeva jačanje organizacijskih kapaciteta u najvažnijem sistemu upravljanja, administrativnom i finansijskom sistemu kao i sistemu interne kontrole, upravljanju ljudskim resursima, mobilizaciji resursa/prikupljanje sredstava, program/projekt menadžment te saradnja, partnerstva i umrežavanje.

**PROJEKAT:
OD PARTNERSTVA ZA OTVORENU
VLAST DO ODGOVORNE VLASTI**

Donator: Ambasada Kraljevine Nizozemske

U projektu „Od Partnerstva za otvorenu vlast do odgovorne vlasti“, financiranom od strane Ambasade Kraljevine Nizozemske kroz program Matra, realizirane su slijedeće aktivnosti:

Kreiran je sajt opendata.ba na koji smo prikupili sve datasetove u Bosni i Hercegovini koje smo mogli pronaći a koji ispunjavaju kriterije otvorenosti podataka. Taj sajt bi mogao prerasti u centralni register opendata setova koji će se formirati u procesu implementacije OGP akcijskog plana, tj mozemo ga predati na upravljanje nekom vladinom tijelu, ili ga mozemo u sklopu nekog budućeg projekta mi voditi ako nađemo resurse.

Kao promocije otvorenih podataka i opendata sajta objavljen je javni poziv za ideje za aplikacije koje će koristiti otvorene podatke, u suradnji sa Academy387 i organizacijom One World South East Europe. Izabrane su i nagrađene 3 najbolje ideje i održan event uručivanja nagrada

U svrhu ubrzavanja procesa objavljanja podataka i prilagođavanje zakonodavnog okvira koji to regulira, izradili smo tri prijedloga izmjena i dopuna Zakona o slobodi pristupa informacijama na državnom i entitetskim nivoima i detaljna obrazloženja istih.

Prijedlozi su prezentirani na OGP radnoj grupi, postavljeni online na ogp.ba, prezentirani su pojedincima i institucijama na sva 3 nivoa vlasti, održani su sastanci sa parlamentarcima i postignuto je razumijevanje kod sugovornika.

Na Javorini smo organizirali skup uz učešće predstavnika civilnog društva i predstavnike raznih nivoa vlasti na kojem su amandmani detaljno predstavljeni i raspravljeni. Nastavljamo lobiiranje, i uz pomoć drugih organizacija da se ti amandmani stave u proceduru na sva tri nivoa.

Radili smo u koaliciji sa TI BiH, Analitikom, CINOM, Zašto ne, na prijedlozima za prvi akcioni plan kroz 3 sesije na kojima su sudjelovali predstavnici javnog i civilnog sektora iz cijele zemlje.

Pokrenuli smo sajt za Partnerstvo za otvorenu vlast u Bosni i Hercegovini na adresi www.ogp.ba. Na sajtu se agregiraju svi relevantni podaci o OGP inicijativi u BiH, vijesti, relevantni dokumenti i policy dokumenti i izvještava se o održanim i planiranim aktivnostima.

U suradnji sa partnerima iz Amsterdama, Open-budget Monitoring, napravili smo i objavili na sajtu Priručnik za otvaranje podataka, koristeći se iskustvima iz Nizozemske i iz drugih zemalja.

Fondacija CPI je, u suradnji sa Agencijom za informativno društvo Republike Srpske, organizirala konfernciju u Banjaluci. Skup je bio namijenjen predstavnicima Skupštine i enitetskih institucija na temu OGP-a uz učešće Rodoljuba Šabića, Povjerenika za slobodu pristupa informacijama Srbije i Toma Kunzlera iz Nizozemske iz organizacije Open Budget NL

U suradnji sa Ministarstvom pravde BiH organizirali smo sličan skup u zgradi Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, za zastupnike i predstavnike državnih institucija, uz učešće Eleanor Stewart, šefice Ureda za slobodu pristupa informacijama Vlade Ujedinjenog Kraljevstva i Tomislava Vračića iz Ministarstva uprave Vlade Republike Hrvatske koji je dobio globalnu nagradu OGP-a za rješenje E-građani čiji dizajn i implementaciju je vodio.

U suradnji sa Parlamentom Federacije održan je treći skup na istu temu, za federalne zastupnike i predstavnike entitetskih institucija uz učešće Tamare Puhovski, OGP ekspertice iz Zagreba i Stefana Vukotića, zaduženog za OGP u Uredu za informisanje Vlade Crne Gore.

Kroz sve te aktivnosti uspostavljeni su i unaprijeđeni kontakti sa Ministarstvom vanjskih poslova, Ministarstvom Pravde i PARCO-m.

Fondacija CPI kao partner u realizaciji projekata

PROJEKAT:
SEE SEP – STRATEGIJA ZA ODRŽIVU
ENERGIJU JUGOISTOČNE EUROPE
(SOUTH EAST EUROPE SUSTAINABLE ENERGY POLICY)

Donator: EU (80%) projekta

U implementaciji SEE SEP četverogodišnjeg projekta učestvuje 18 nevladinih organizacija iz zemalja Jugoistočne Europe (Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Makedonija, Srbija, Hrvatska, Crna Gora) i Europske unije. Projekat finansijski podržava Europska komisija sa budžetom od 1 milion eura (80% ukupnog budžeta). Projekat traje 2+2 godine, a počeo je sa radom krajem 2012.godine.

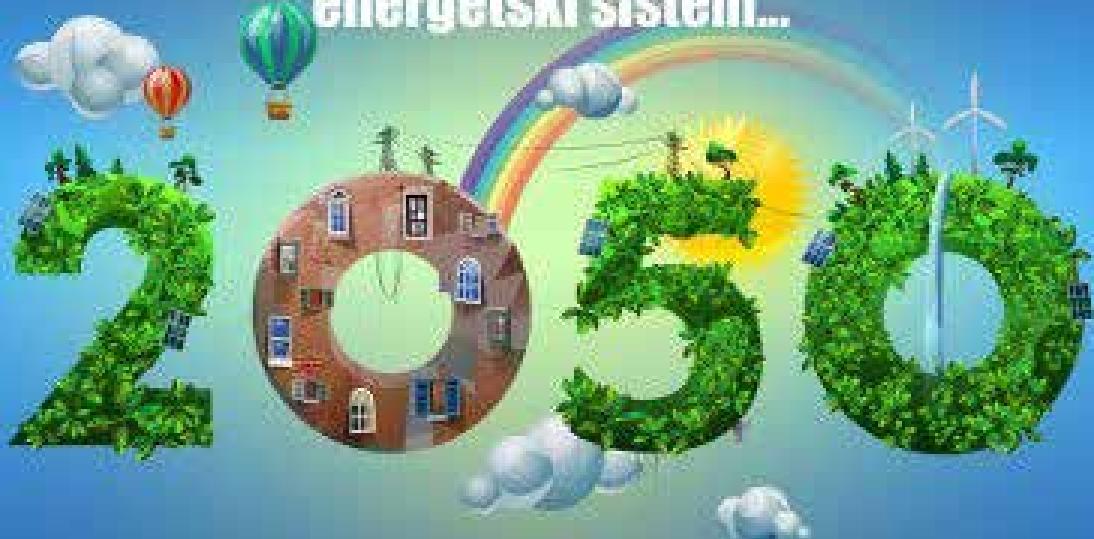
Glavni cilj projekta je postići dijalog zasnovan na činjenicama sa ključnim donosiocima odluka s ciljem utjecanja na politike i prakse za održivi energetski sistem u Jugoistočnoj Europi, koji bi trebao biti usaglašen sa ključnim EU politikama i direktivama.

Energetski model, koji je nastao kao rezultat projekta, za cilj ima smanjenje emisija za 80% u 2050. godini u odnosu na 1990. godinu. Korištenje modela namenjeno je tehničkom i akademskom osoblju, donosiocima odluka, nezavisnim ekspertima, nevladinim organizacijama kao i građanima različite starosne dobi.

Svaka zemlja koja je članica EU ima obavezu da ispunjava cilj. S obzirom da je BiH potencijalni kandidat za članstvo, naglasak treba staviti na planiranje energetskog sistema kao i usklađivanje strategija i akcionih planova sa EU Mapom puta. Ovim ciljevima se želi spriječiti porast globalne temperature za 2°Celzijusa u odnosu na predindustrijske nivoe, što bi za rezultat imalo katastrofalne posljedice u vidu poplava i suša koje nažalost već imamo za primjer.

**Želim čišći, pravedniji i efikasniji
energetski sistem...**

Potpisao/la sam peticiju!

U toku 2015. godine ostvareni su sljedeći rezultati:

- 1 Jedan regionalni i sedam državnih modela (Tier3) koji se mogu naći na sljedećem linku:

www.see2050energymodel.net

- 2 Za stručne osobe i tehničke eksperte razvijen je web interfejs (Tier2) na sljedećem linku:

www.see2050carboncalculator.net

- 3 Dana 23. marta 2015. godine u Sekretarijatu Energetske zajednice, objavljen je „Poziv na komentarisanje“ podataka modela. Objavljeni su prikupljeni podaci iz svih zemalja regije, u vidu Excel tabele i Power Point prezentacija koje uključuju historijske trendove, pretpostavke i razne ambicije za različite sektore (za sektor potrošnje: zgradarstvo, transport, cement, čelik, aluminij i ostala industrija kao i za sektor proizvodnje energije: nafta, plin, ugalj, hidroenergija i drugi obnovljivi izvori energije). Nakon mjesec dana „Poziv na komentarisanje“ je zatvoren, a u julu 2015. godine je objavljen izvještaj (<http://seechangenetwork.org/call-for-evidence-now-closed/>) koji detaljnije opisuje promjene nastale u modelu kao i dobivene inpute.

- 4 Dana 16.04.2015. godine uz podršku Britanske ambasadi u Sarajevu organizovan je sastanak sa relevantnim institucijama gdje su predstavljeni aktuelni podaci i gdje se kroz „Poziv na komentarisanje“ pružila prilika za dodatno komentarisanje i upute.

**PROJEKAT:
BRANA**

Donator: USAID

Kao dio inicijative civilnog društva kreirana je mreža od 23 nevladine organizacije pod imenom BRANA sa svrhom praćenja i analiziranja procesa obnove od poplava u najugroženijim opština. Fondacija CPI na sebe je preuzeila poslove i zadatke prikupljanja i unosa podataka o pomoći u novcu, robi i uslugama koja je upućena na područja zahvaćena poplavama u 2014. godini. Trajanje projekta: 12 mjeseci (planirano 11 mjeseci, produženo još jedan mjesec)

Opći cilj projekta je povećanje transparentnosti i odgovornosti pojedinaca, organizacija i institucija koje su uključene u prikupljanje, raspodjelu i korištenje pomoći namjenjene područjima koja su pretrpljela štetu od poplava 2014.godine.

Specifični ciljevi su:

- Pružanje informacija građanima i organizacijama članicama inicijative na terenu, kroz stvaranje sveobuhvatne baze podataka u vezi pomoći poplavljениm područjima u BiH, prikupljenih od državnih organa i institucija (osim općinskih), stranih i međunarodnih organizacija, humanitarnih organizacija i agencija za razvoj, koji će im omogućiti rad na njihovoj verifikaciji te u slučaju indicija pokrenuti mehanizam provjere.
- Uspostavljanje mehanizma kontrole kroz inicijativu povećati će povjerenje donatora da će upućena pomoći biti pravilno upotrebljena.
- Omogućavanje drugim članicama inicijative da koristeći setove podataka kreiraju medijski sadržaj, reportaže, priče, izvještaje, infografike.

U cilju realizacije generalnog i specifičnih ciljeva projekta kontaktirano je 68 donatorskih organizacija i 19 nadležnih institucija, te održano 13 sastanaka sa donatorskim organizacijama i institucijama vlasti. Sve prikupljene informacije o donacijama su unešene i pohranjene u bazu podataka, kreiranu specifično za potrebe ovog projekta i dostupne su svim zainteresovanim na web stranici brana.ba

Ukupan broj unešenih donacija je 1426. Sve donacije su kategorisane po tipu pomoći koja je upućena poplavljениm područjima i oblastima u kojima je implementirana.

Na okruglom stolu, predstavili smo Izvještaj o realizaciji sredstava za sanaciju posljedica poplava, donatorskim organizacijama i institucijama vlasti. Široj javnosti izvještaj je predstavljen na konferenciji za medije.

Izvještaj je dostupan na linku: http://brana.ba/documents/Izvjestaj_Mreza_BRANA.pdf

PROJEKAT: JAVNE NABAVKE

Donator: EU

Vrijeme implementacije: 19.12.2013. – 18.06.2016. (30 mjeseci)

Organizacije implementatori projekta su: CIN (Nosilac projekta), Analitika i CPI

Osnovni cilj projekta Otvorene javne nabavke je da se doprinese borbi protiv korupcije kroz jačanje procesa javnih nabavki u BiH aktivnim učešćem privatnog i sektora civilnog društva.

Ono što je glavna domena učešća CPI Fondacije u projektu je edukacija i jačanje kapaciteta nevladinih organizacija u BiH po pitanju procesa javnih nabavki, kao i monitoringa istih. Projektom je predviđeno okupljanje 11 organizacija civilnog društva iz cijele BiH (pored CPI-ja) u Partnerstvo za javne nabavke koje bi pored prolaska kroz edukativni ciklus radionica, tj. Akademiju za javne nabavke, radilo na monitoringu procesa javnih nabavki u sredinama i sektorima u kojima djeluju. Na osnovu datog praćenja javnih nabavki, organizacije učesnice u projektu će napraviti 50 priča/članaka na temu javnih nabavki koje će biti promovirane na redizajniranoj stranici CPI-a www.gdjejelova.ba, kao i putem partnerskih medija i organizacija.

Rezultati u 2015. godini

- Realizovana su dva ciklusa edukativnih radionica za predstavnike nevladinih organizacija (aprili 2015. i novembar 2015.), a planirano je održavanje još jednog ciklusa treninga do završetka projekta (aprila, 2016.). Iako je projektom bilo predviđeno održavanje samo jedne radionice, zbog saradnje sa servisnim EU projektom «Jačanje sistema javnih nabavki u BiH», kao i GIZ Programom za jačanje javnih institucija, bilo je moguće organizovati dodatnih 7 dana treninga (projektom je bilo predviđeno 5 dana treninga);
- Redizajnirana je i promovirana web stranica www.gdjejelova.ba koja sadrži ak-tuelnosti iz oblasti javnih nabavki i članke partnerskih organizacija na temu javnih nabavki.
- Nastavljeno je jačanje saradnje sa organizacijama učesnicama u projektu, kao i sa partnerskim projektima, uz intenzivan rad na pisanju članaka na temu javnih nabavki.

**PROJEKAT:
POTPORA INICIJATIVI
ZA OTVORENU VLAST**

Donator: British Embassy

U okviru ovog projekta Fondacija CPI implementira jednu komponentu Centar 72 Tuzla. Nositelj projekta je Transparency International, a partneri pored nas su Zašto ne i Analitika – Centar za društvena istraživanja. Projekat je počeo sa implementacijom 01.11.2015. a završava se 01.05.2016. godine.

Urađeno u 2015.

Platforma „Centar 72“ je strukturom i specifičnim kategorijama prilagođena za Grad Tuzlu.

Održana su dva sastanka sa gradskom administracijom Tuzle, te sastanak sa gradonačelnikom Jasminom Imamovićem, kada je potpisana Sporazum o suradnji na implementaciji Centra72 Tuzla.

**FONDACIJA CPI
U MEDIJIMA 2015. GODINE**

U 2015. godini, poslano je 20 saopštenja za javnost, održana je 1 konferencija za medije na kojoj je predstavljena Baza podataka javnih finansija, organizirane su dvije konferencije u parlamentima: Konferencija „Proaktivno objavljivanje podataka iz javnog domena u okviru Partnerstva za otvorenu vlast – principi i prakse“ u Narodnoj skupštini Republike Srpske u Banja Luci, i Konferencija „Partnerstvo za otvorenu vlast u BiH – Platforma za usvajanje principa proaktivne transparentnosti“ u Parlamentu Bosne i Hercegovine, kao i predstavljanje rezultata Istraživanja otvorenosti budžeta u Parlamentu Bosne i Hercegovine. Fondacija CPI je svojim projektima i aktivnostima zadржала svoje prisustvo u medijskom prostoru sa više od 150 objava saopštenja, izjava, intervjuja, gostovanja u različitim medijima elektronskim, štampanim, i na internetu.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

2015.

Finansijski podaci za 2015. godinu.

Prihodi

Priliv sredstava u toku 2015 godine	Iznos u KM
Fond Otvoreno drustvo	174.510,20 KM
See Change NET	28.093,50 KM
Holandska ambasada	61.471,00 KM
Britanska ambasada	12.940,00 KM
Javne nabavke	123.870,34 KM
CSSP	66. 384,00 KM
<i>Ukupno prilivi</i>	<i>467,269,04 KM</i>

Rashodi

Vrsta rashoda	Iznos u KM
Neto plaće	69.243,25 KM
Doprinosi za penzijsko-invalidsko osiguranje	18.380,73 KM
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	13.515,20 KM
Doprinos za osiguranje od nezaposlenosti	1.621,90 KM
Topli obrok , prevoz	26.110,00 KM
Honorari za spoljne saradnike (ugovori o djelu)	314.568,53 KM
Zakup kancelarijskog prostora	18.000,00 KM
Troškovi električne energije i grijanja	2.534,00 KM
Troškovi telefona i interneta	6.224,00 KM
Komunalne usluge	521,00 KM
Kancelarijski materijal	7.530,00 KM
Knjigovostvene usluge	5.616,00 KM
Web hosting i domene	1.765,00 KM
Bankarske usluge	1.151,90 KM
<i>Ukupno rashodi</i>	<i>486.772,50 KM</i>

The screenshot shows the homepage of the Center for the Protection of Civic Interests (CPI). At the top, there's a logo consisting of two overlapping blue and orange circles. To the right of the logo, the text "Centar za zastupanje građanskih interesa" and "Public Interest Advocacy Center" is displayed. A navigation bar below the logo includes links for "Početna", "Vijesti", "Analize", "Dogadaji", "O nama", "CSSP", and "Baza javnih finansija". The main content area features a photograph of several people, including a woman with blonde hair, standing near a video camera. Below the photo, the text "Baza podataka javne potrošnje Fondacije CPI iz ugla akademске zajednice" is visible. A large, prominent digital sign in the center displays the text "BROJAČ JAVNE POTROŠNJE – POTROŠENO U 2016:" followed by the number "3.665.138.748 KM" in large orange digits. At the bottom of the page, there's a link labeled "AKTUELNI PROJEKTI".

O nama

Centar za zastupanje građanskih interesa – Fondacija CPI je nevladina, neprofitna organizacija koja prikupljanjem, analizom i objavljuvanjem podataka od interesa za građane, te njihovom promocijom, aktivno podržava izgradnju civilnog društva. Fondacija CPI nastoji omogućiti da javni i verificirani podaci važni za građane Bosne i Hercegovine budu lako dostupni, u kontekstu i na način koji je razumljiv i onima koji se profesionalno ne bave javnom administracijom i javnim finansijama

www.cpi.ba

Adresa: Ćemaluša 7/l, Sarajevo,
Tel: 033 259 595
Fax: 033 259 597
E-mail: info@cpi.ba
Web: www.cpi.ba

Centar za zastupanje
građanskih interesa